

**ระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร
แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม
สาขาทันตกรรมทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๖**

โดยที่เห็นเป็นการสมควรให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร เพื่อเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมทั่วไปไว้เป็นการเฉพาะ และเพื่อส่งเสริมการศึกษาของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามวัตถุประสงค์ของทันตแพทยสภา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ ข้อ ๘ (๑๐) ข้อ ๑๖ (๑) แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบข้อ ๑๑ วรรคสอง และข้อ ๑๔ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ และด้วยอนุมัติของคณะกรรมการทันตแพทยสภา ในการประชุมคณะกรรมการทันตแพทยสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิ บัตรเพื่อเป็นผู้ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรม ทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง)

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบมติคณะกรรมการทันตแพทยสภา หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร

ส่วนที่ ๑

การสอบเพื่ออนุมัติบัตร

ข้อ ๕ ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ และ

ข้อ ๖ ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๓ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสือ อนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

ผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรต้องเป็นผู้ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมทั่วไป ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๑ และเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาหรือ ฝึกอบรมหลังปริญญาทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมทั่วไป โดยมีคำรับรองของหัวหน้าหน่วยงาน ตามหลักเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับวุฒิบัตรหรือเทียบเท่า แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมใน สาขาทันตกรรมทั่วไป จากสถาบันในต่างประเทศที่ทันตแพทยสภารับรองเพื่อการสมัครสอบเป็นผู้ชำนาญ ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม

(๒) ได้รับปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาทันตกรรมทั่วไป และได้รับการ ศึกษาหรือ ฝึกอบรมในสาขาทันตกรรมทั่วไป ที่มีระยะเวลาศึกษาหรือฝึกอบรมเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี จากสถาบัน ที่สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาหรือทันตแพทยสภารับรอง โดยข้อเสนอจากราชวิทยาลัย และมี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมทั่วไป ติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๓) สำเร็จการศึกษาหรือฝึกอบรมในสาขาทันตกรรมทั่วไป ที่มีหลัก สูตรการศึกษาหรือฝึกอบรม เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีจากสถาบันที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดม ศึกษาหรือทันตแพทยสภา รับรองโดยขอ เสนอจากราชวิทยาลัย

(๔) ได้รับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือประกาศนียบัตรบัณฑิต ชั้นสูง หรือปริญญาโทในสาขาทันตกรรมทั่วไป ที่มีระยะเวลาในการ ศึกษาหรือฝึกอบรม ๑ ปีการศึกษาจาก สถาบันที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือทันตแพทยสภารับรองโดยข้อเสนอจากราชวิทยาลัย และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมทั่วไปติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๕) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมทั่วไป ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๕ ปี

หัวหน้าหน่วยงานให้หมายความร่วมมือถึงผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ในกรณีที่ทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือรับรอง ตนเองในกรณีที่ไม่มีผู้บังคับบัญชา

ส่วนที่ ๒

การสอบเพื่อวุฒิบัตร

ข้อ ๗ ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๑ และ

ข้อ ๘ ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๖ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภา ว่าด้วยหลัก เกณฑ์การออกหนังสือ อนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

ผู้ยื่นคำขอวุฒิบัตรต้องเป็นผู้ได้ผ่านการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญ ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมทั่วไป เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี ตามหลักสูตรฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมทั่วไป ของราชวิทยาลัยหรือที่ทันตแพทยสภารับรอง จากสถาบันที่ราชวิทยาลัยหรือทันตแพทยสภารับรอง

การยื่นคำขอวุฒิบัตรเป็นผู้ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมทั่วไป ของผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมของต่างประเทศตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศที่ไม่มีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมในประเทศไทยจนกว่าจะผ่านการสอบเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมในประเทศไทยได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่ราชวิทยาลัยกำหนดโดยออกเป็นระเบียบทันตแพทยสภา

หมวด ๒

คุณสมบัติผู้มีสิทธิสอบ

ข้อ ๕ ผู้มีสิทธิสอบข้อเขียน ต้องมีคุณสมบัติตามหมวด ๑ (ส่วนที่ ๑ หรือส่วนที่ ๒) แห่งระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ ผู้มีสิทธิสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย ต้องมีคุณสมบัติตามหมวด ๑ (ส่วนที่ ๑ หรือส่วนที่ ๒) แห่งระเบียบนี้ และ

(๑) ผู้มีสิทธิสอบต้องส่งแบบรายงานผู้ป่วย จำนวน ๓ ราย และแสดงความรู้ ความชำนาญ บำบัดรักษาทางทันตกรรมสาขาต่างๆอย่างน้อย ๓ สาขาตามเกณฑ์ที่กำหนดตามหมวด ๖ แห่งระเบียบนี้

(๒) ผู้มีสิทธิสอบต้องเป็นผู้ดูแลรักษาเองตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์

(๓) ผู้มีสิทธิสอบต้องให้การดูแลรักษาแบบทันตกรรมพร้อมมูล (comprehensive dental care) ที่ได้รับการรักษาเสร็จสมบูรณ์และอยู่ในระยะคงสภาพ (maintenance phase) ก่อนส่งรายงานผู้ป่วย

(๔) มีเอกสารหลักฐานตามหมวด ๖ แห่งระเบียบนี้

ในกรณีที่คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบ เห็นว่ารายงานและเอกสารหลักฐานนั้นยังไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ ผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรต้องทำการแก้ไขและส่งกลับมาอีกครั้ง คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบ เมื่อคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบ เห็นว่า รายงานและเอกสารหลักฐานที่ส่งกลับมาใหม่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบ มีสิทธิไม่อนุมัติให้สอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย ในการสอบครั้งนั้น

หมวด ๓

การสมัครสอบ

ข้อ ๑๑ ผู้ประสงค์ขออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร ให้ยื่นคำขอสอบข้อเขียน และหรือสอบปากเปล่าและ รายงานผู้ป่วย สำหรับผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๖ (๑) แห่งระเบียบนี้ สามารถยื่นคำขอสมัครสอบปากเปล่าและ รายงานผู้ป่วยได้ โดยยกเว้นการสอบข้อเขียน และชำระเงินค่าสมัครที่สำนักงานเลขาธิการราชวิทยาลัย ภายในเวลาที่ราชวิทยาลัยกำหนด พร้อมเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ ๘ แห่งข้อบังคับ ทันทแพทย์สภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร แสดงความรู้ ความชำนาญในการ ประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

- (๑) คำขอตามแบบที่ราชวิทยาลัยกำหนดไว้
- (๒) หลักฐานแสดงคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ
- (๓) หลักฐานการฝึกอบรม การปฏิบัติงาน
- (๔) เอกสาร หรือหลักฐานอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น หลักฐานการสอบผ่านข้อเขียนหรือสอบปากเปล่า และรายงานผู้ป่วยอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว
- (๕) ค่าธรรมเนียมการสมัครสอบความรู้เพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร ตามระเบียบราชวิทยาลัย กำหนดไว้

การประเมินคุณสมบัติผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร เลขาธิการราชวิทยาลัย รวบรวมคำขอ เอกสาร และหลักฐานต่างๆของผู้ยื่นคำขอที่มีคุณสมบัติตามหมวด ๑ หมวด ๒ และเอกสารหลักฐานตามข้อ ๑๑ แห่ง ระเบียบนี้ ส่งให้คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบ พิจารณาประเมินคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรสาขาทันตกรรมทั่วไป เมื่อคณะอนุกรรมการฝึกอบรมและ สอบได้ประเมินคุณสมบัติและอนุมัติให้ผู้ยื่นคำขอมีสิทธิสอบแล้ว คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบ ส่ง รายชื่อผู้มีสิทธิสอบให้เลขาธิการราชวิทยาลัย เพื่อประกาศและแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ก่อนวันสอบ

ในกรณีที่เร่งด่วนหรือเพื่อประโยชน์แก่ผู้ยื่นคำขอ เลขาธิการราชวิทยาลัย อาจแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ ล่วงหน้าน้อยกว่าระยะเวลาดังกล่าวในวรรคแรกก็ได้

หมวด ๔

การสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร

ข้อ ๑๒ ผู้ที่ผ่านการพิจารณาให้มีสิทธิสอบแล้ว ต้องสอบความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ ทันตกรรม สาขาทันตกรรมทั่วไป ประกอบด้วย การสอบข้อเขียน และ การสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรตามที่คณะอนุกรรมการฝึกอบรม และสอบ กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะผู้บริหารราชวิทยาลัยและโดยอนุมัติจากคณะกรรมการทันต แพทยสภา

การสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร คณะอนุกรรมการสอบจะดำเนินการดังนี้

ส่วนที่ ๑

ขั้นตอนการสอบ

ข้อ ๑๓ การสอบข้อเขียน ข้อสอบประกอบด้วย

- (๑) ความรู้ทั่วไป ได้แก่ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานและวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสาขาทันตกรรมทั่วไป
- (๒) ความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม
- (๓) ความรู้ทางวิชาการในสาขาทันตกรรมทั่วไปและสาขาที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตเนื้อหาในการสอบข้อเขียนตามหมวด ๕ แห่งระเบียบนี้ และเวลาที่ใช้ในการสอบข้อเขียนตามที่คณะกรรมการสอบสาขาทันตกรรมทั่วไปกำหนด

ข้อ ๑๔ การสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย ประกอบด้วย การส่งรายงานผู้ป่วย การนำเสนอรายงานผู้ป่วย และการสอบความรู้ในสาขาทันตกรรมทั่วไป

- (๑) การส่งรายงานผู้ป่วย ให้ส่งรายงานผู้ป่วยจำนวน ๓ ราย โดยรายงานผู้ป่วยต้องมีประวัติการรักษาอย่างสมบูรณ์ และมีรายละเอียดต่าง ๆ ครบถ้วนตามที่กำหนดในหมวด ๖ แห่งระเบียบนี้
- (๒) การนำเสนอรายงานผู้ป่วย ให้นำเสนอเพียง ๑ ราย โดยกำหนดผู้ป่วยที่นำเสนอเป็นผู้ป่วยรายที่ ๑ จากรายงานผู้ป่วยจำนวน ๓ ราย
- (๓) การสอบความรู้ในสาขาทันตกรรมทั่วไป เป็นการสอบความรู้ ความคิดเห็น ประสิทธิภาพ การแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลตามหลักการ ได้ถูกต้องเหมาะสม คำถามจะครอบคลุมรายงานผู้ป่วยทั้ง ๓ ราย และหรือ เนื้อหาความรู้ในสาขาทันตกรรมทั่วไปและสาขาที่เกี่ยวข้อง ที่กำหนดในหมวด ๕ และหมวด ๖ แห่งระเบียบนี้
- (๔) กำหนดเวลาการนำเสนอรายงานผู้ป่วยไม่เกิน ๒๐ นาที โดยต่อเนื่อง และการสอบความรู้ในสาขาทันตกรรมทั่วไปประมาณ ๔๐ นาที รวมระยะเวลาทั้งหมดไม่เกิน ๑ ชั่วโมง

ส่วนที่ ๒

กำหนดการสอบ และ สถานที่สอบ

ข้อ ๑๕ กำหนดการสอบ และ สถานที่สอบให้เป็นไปตามประกาศของราชวิทยาลัย

หมวด ๕

ขอบเขตเนื้อหาในการสอบข้อเขียน

ข้อ ๑๖ ขอบเขตเนื้อหาในการสอบข้อเขียน ประกอบด้วย
 ส่วนที่ ๑ ความรู้ทั่วไปและความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันต กรรม ตาม
 ภาคผนวก ๑ แห่งระเบียบนี้
 ส่วนที่ ๒ ความรู้ทางวิชาการในสาขาทันตกรรมทั่วไปและสาขาที่เกี่ยวข้องตาม ภาคผนวก ๑ แห่งระเบียบนี้

ส่วนที่ ๑

ความรู้ทั่วไป และ

ความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม

ข้อ ๑๗ การสอบความรู้ทั่วไป ได้แก่ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานและวิทยาศาสตร์การแพทย์
 พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสาขาทันตกรรมทั่วไป โดยเป็นเนื้อหาเชิงบูรณาการ(integration) ของวิชาต่างๆ ได้แก่

- (๑) ชีวสถิติ (Biostatistics)
- (๒) ระเบียบวิธีวิจัยทางทันตแพทยศาสตร์ (Research Methodology in Dentistry)
- (๓) ชีววิทยาช่องปาก (Oral Biology)
- (๔) ชีววิทยาศาสตร์การแพทย์ (Biomedical Science)
- (๕) ระบาดวิทยา (โรคในช่องปาก) (Epidemiology: Oral Diseases)

ข้อ ๑๘ การสอบความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม ตาม
 พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ ข้อบังคับทันตแพทยสภา ระเบียบทันตแพทยสภาและหรือ
 ระเบียบราชวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๒

ความรู้ทางวิชาการในสาขาทันตกรรมทั่วไปและสาขาที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๙ การสอบความรู้ทางวิชาการในสาขาทันตกรรมทั่วไปและสาขาที่เกี่ยวข้อง เป็นเนื้อหาเชิง
 บูรณาการ (integration) ของวิชาต่างๆ ได้แก่

- (๑) พฤติกรรมศาสตร์ และ สุขศึกษา (Behavioural Science and Health Education)
- (๒) ทันตกรรมป้องกันในคลินิก (Clinical Preventive Dentistry)
- (๓) ทันตกรรมพร้อมมูล (Comprehensive Dentistry)
- (๔) ทันตกรรมขั้นสูง และ ทันตกรรมโรงพยาบาล (Advanced Dentistry and Hospital Dentistry) ประกอบด้วย

(๔.๑) วินิจฉัยโรคช่องปาก และ เภสัชวิทยาทางทันตกรรม (Oral Diagnosis and Pharmacology in Dentistry)

(๔.๒) ทันตกรรมสำหรับเด็ก และ ทันตกรรมจัดฟัน (Pedodontics and Orthodontics)

(๔.๓) ทันตกรรมอนุรักษ์ ประกอบด้วย ทันตกรรมหัตถการ วิทยาเอ็นโดดอนต์ ปริทันตวิทยา (Conservative Dentistry: Operative Dentistry, Endodontics, Periodontics) และ ทันตกรรมประดิษฐ์ (Prosthodontics)

(๔.๔) ศัลยศาสตร์ช่องปาก และ ทันตกรรมโรงพยาบาล (Oral Surgery and Hospital Dentistry)

(๔.๕) การดูแลรักษาทางทันตกรรมในผู้ป่วยกลุ่มพิเศษ (Dental Care in Special Patient)

หมวด ๖

ขอบเขตเนื้อหาในการสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย

ข้อ ๒๐ ขอบเขตเนื้อหาในการสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วยประกอบด้วย การสอบรายงานผู้ป่วยและการสอบความรู้ในสาขาทันตกรรมทั่วไปและสาขาที่เกี่ยวข้อง เป็นการสอบความรู้ ความคิดเห็น ประสพการณ์ การแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการได้ถูกต้องเหมาะสม คำถามจะครอบคลุมรายงานผู้ป่วยทั้ง ๓ ราย และ เนื้อหาความรู้ในสาขาทันตกรรมทั่วไปและสาขาที่เกี่ยวข้อง ที่กำหนดในหมวด ๕ และหมวด ๖ แห่งระเบียบนี้

ส่วนที่ ๑

แบบรายงานผู้ป่วย

ข้อ ๒๑ ผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรต้องส่งรายงานผู้ป่วย จำนวน ๓ ราย แต่นำเสนอเพียง ๑ ราย โดยกำหนดผู้ป่วยที่นำเสนอเป็นผู้ป่วยรายที่ ๑

(๑) เงื่อนไขรายงานผู้ป่วย

(๑.๑) ต้องไม่เป็นรายงานผู้ป่วยที่ได้ใช้ให้ได้มาซึ่งคุณวุฒิทางการศึกษาใดๆมาก่อน

(๑.๒) ต้องเป็นรายงานผู้ป่วยซึ่งผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรเป็นผู้ดูแลรักษาเองตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์

(๒) เกณฑ์รายงานผู้ป่วยประกอบด้วย

(๒.๑) ต้องเป็นการรักษาแบบทันตกรรมพร้อมมูล ที่ได้รับการรักษาเสร็จสมบูรณ์และอยู่ในระยะคงสภาพ ก่อนส่งรายงานผู้ป่วย

การรักษาแบบทันตกรรมพร้อมมูล หมายถึงระบบการปฏิบัติงานที่ผู้ป่วยจะได้รับสิ่งต่างๆคือการวินิจฉัยอย่างสมบูรณ์ ครบถ้วน การจูงใจ และการได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกัน การมีแผนการรักษาที่ครอบคลุมในทุกๆด้าน สอดคล้องกับความประสงค์ของผู้ป่วย โดยผู้ป่วยมีความเข้าใจในแผนการรักษานั้นๆด้วย กระบวนการรักษาจะต้องผสมผสานและสอดคล้องกับข้อจำกัดทางการแพทย์

สภาวะของจิตใจ ภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถดำรงรักษาภาวะของสุขภาพที่ดีให้คงอยู่ตลอดไป และ

(๒.๒) ต้องเป็นรายงานผู้ป่วยซึ่งผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรสามารถแสดงความรู้ความชำนาญ บำบัดรักษาทางทันตกรรมสาขาต่างๆอย่างน้อย ๓ สาขาตามเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ (๒.๔) โดยทั้ง ๓ สาขานั้นอาจจะมีอยู่ในผู้ป่วยรายเดียวกันหรือต่างรายก็ได้ ในกรณีผู้ป่วยเด็ก (อายุไม่เกิน ๑๒ ปี) หรือกรณีผู้ป่วยใส่ฟันเทียมทั้งปาก (complete denture) สามารถส่งกรณีใดกรณีหนึ่งได้เพียงหนึ่งราย และต้องไม่เลือกกรณีผู้ป่วยดังกล่าวเป็นผู้ป่วยรายที่ ๑ ที่ใช้ในการนำเสนอรายงานผู้ป่วย

(๒.๓) ผู้ป่วยรายที่ ๑ ที่จะใช้ในการนำเสนอรายงานผู้ป่วย ต้องมีการรักษาทางทันตกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ (๒.๔) อย่างน้อย ๒ สาขา

(๒.๔) การรักษาต่างๆใน (๒.๒) และ (๒.๓) ต้องดำเนินการไม่น้อยกว่าเกณฑ์ความรู้ความชำนาญในการบำบัดรักษาทางทันตกรรมสาขาต่างๆที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๒.๔.๑) วิทยาการวินิจฉัยโรคช่องปาก

ต้องสามารถแสดงความรู้ความสามารถในการวินิจฉัยโรค การวินิจฉัยแยกโรค การวางแผนการรักษา การส่งต่อ การประสานงานกับบุคลากรทางการแพทย์ในการบำบัดรอยโรคในช่องปากที่พบบ่อย หรือ โรคที่เกี่ยวข้องกับความเจ็บปวดภายในช่องปากและภายนอกช่องปาก หรือ โรคที่เกิดจากความผิดปกติของระบบภูมิคุ้มกัน หรือ รอยโรคก่อนเกิดมะเร็ง หรือ การติดเชื้อในช่องปาก สามารถเลือกใช้ยาชนิดต่างๆได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

(๒.๔.๒) ปริทันตวิทยา

ต้องสามารถแสดงความรู้ความสามารถในการรักษาโรคปริทันต์อักเสบเฉพาะตำแหน่ง (localized periodontitis) หรือสามารถแก้ไขปัญหของอวัยวะ ปริทันต์ที่มีความสัมพันธ์กับงานทันตกรรมสาขาอื่นๆ เช่น periodontal-endodontic therapy โดยเลือกใช้วิธีและเทคนิคการรักษาที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ เพื่อฟื้นฟูการทำหน้าที่ของฟันและอวัยวะปริทันต์ให้กลับสู่ภาวะปกติ

(๒.๔.๓) ทันตกรรมหัตถการ

ต้องสามารถแสดงความรู้ความสามารถในการบูรณะฟันที่มีลักษณะยุ่งยาก (complex case) เช่น Class II extensive restoration, Class IV, space closure หรือ การบูรณะฟันที่ได้รับภัยอันตรายจากอุบัติเหตุ เป็นต้น โดยเลือกใช้วัสดุและเทคนิคการบูรณะที่เหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการ

(๒.๔.๔) วิทยาเอ็นโดดอนต์

ต้องสามารถแสดงความรู้ความสามารถในการเลือกใช้การบำบัดทางเอ็นโดดอนต์ในฟันหลายราก หรือฟันรากเดียวที่มีลักษณะยุ่งยาก (complex case) ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมทั้งทางเทคนิคและหลักวิชาการ

(๒.๔.๕) ศัลยศาสตร์ช่องปาก

ต้องสามารถแสดงความรู้ความสามารถในการรักษาทางศัลยกรรมที่เกี่ยวข้อง กับกระดูกรองรับรากฟัน (alveolar surgery) เช่น การผ่าตัดฟันคุด การทำศัลยกรรมปลายราก การรักษาการติดเชื้อจากฟัน การรักษา

เนื้องอกในปากชนิดไม่ร้ายแรงหรือถุงน้ำขนาดเล็ก การผ่าตัดตกแต่งกระดูกเพื่อการใส่ฟันเทียม การรักษากระดูกขากรรไกรหักโดยวิธีปิด (closed method) เป็นต้น

(๒.๔.๖) ทันตกรรมประดิษฐ์

ต้องสามารถแสดงความรู้ความสามารถในการบูรณะระบบบดเคี้ยวโดยการใส่ฟันเทียมชนิดต่างๆที่เหมาะสมกับสภาพผู้ป่วย กรณีฟันเทียมติดแน่น ต้องเป็นครอบฟันอย่างน้อย ๓ ซี่ หรือเป็นสะพานฟันอย่างน้อย ๓ ซี่ (units) กรณีฟันเทียมถอดได้ ต้องเป็นฟันเทียมบางส่วนถอดได้ชนิดขยายฐาน (distal extension) หรือฟันเทียมทั้งปาก บน หรือ ล่าง (upper or lower single complete denture) ๑ ซี่

(๒.๔.๗) ทันตกรรมจัดฟัน

ต้องสามารถแสดงความรู้ความสามารถในการแก้ไขความผิดปกติของการสบฟันหรือระบบบดเคี้ยวโดยการเคลื่อนฟันเฉพาะตำแหน่ง โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมถูกต้องตามหลักวิชาซึ่งเป็นที่ยอมรับ หรือเป็นการเคลื่อนฟันเฉพาะตำแหน่งเพื่อป้องกันความผิดปกติที่จะเกิดขึ้นต่อระบบบดเคี้ยวหรือการสบฟัน

(๒.๔.๘) ทันตกรรมสำหรับเด็ก

กรณีผู้ป่วยเด็ก ต้องเป็นการรักษาแบบทันตกรรมพร้อมมูล โดยมีวิธีจัดการพฤติกรรมเด็กที่เหมาะสมแบบไม่ใช้ยา (non-pharmacological method) และยังต้องมีการรักษาทางทันตกรรมบูรณะอีกอย่างน้อย ๒ quadrants โดยมีการรักษาโพรงประสาทฟัน และบูรณะด้วยการครอบฟันเหล็กไร้สนิม อย่างน้อย ๑ ซี่

ส่วนที่ ๒

เอกสารประกอบรายงานผู้ป่วย

ข้อ ๒๒ การจัดพิมพ์เอกสารรายงานผู้ป่วย ให้จัดทำเป็นรูปเล่มทั้ง ๓ ราย รายละ ๕ ชุด และบันทึกเป็นแผ่นดิสก์ (compact disc) รวมผู้ป่วยทั้ง ๓ ราย จำนวน ๕ ชุด ใช้ภาษาไทยให้มากที่สุด ใช้ศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถาน การเรียกชื่อฟัน ให้เป็นไปตามระบบ FDI (Federation Dentaire Internationale) แบบ Two-Digit System พิมพ์อย่างชัดเจนบนกระดาษขนาด A๔ ตัวหนังสือ (font style) แบบ Angsana New ขนาด (font size) ๑๖ พิมพ์ห่างจากขอบกระดาษด้านซ้าย ๑.๕ นิ้ว ห่างจากขอบกระดาษด้านขวาและขอบกระดาษด้านบนและล่าง ๑.๐ นิ้ว

ข้อ ๒๓ เอกสารแบบรายงานผู้ป่วย ประกอบด้วย

(๑) หน้าปก (รูปแบบตาม ภาคผนวก ๒) ประกอบด้วย

(๑.๑) รายงานผู้ป่วยเพื่อการสอบวุฒิบัณฑิต/อนุปริญญา สาขาทันตกรรมทั่วไป

(๑.๒) ชื่อ นามสกุล ผู้สมัครสอบ

(๑.๓) วัน เดือน ปี ที่สมัครสอบ

(๑.๔) ผู้ป่วยทันตกรรมพร้อมมูลรายที่.....

(๑.๕) ประกอบด้วยงานทันตกรรมสาขา.....(ระบุเฉพาะสาขาตามเกณฑ์ความรู้

ความชำนาญในการบำบัดรักษาทางทันตกรรมสาขาต่างๆที่กำหนดในหมวดที่ ๖ ส่วนที่ ๑ ข้อ ๒๑ (๒.๔)

(๑.๖) กระจายปกรายงานผู้ป่วยแต่ละราย ให้ใช้สีต่างกัน

(๒) แบบสรูปการบำบัดรักษาทางทันตกรรมเฉพาะสาขา ตามเกณฑ์ที่กำหนดในหมวดที่ ๖ ส่วนที่ ๑ ข้อ ๒๑ (๒.๔) (ภาคผนวก ๓)

(๓) เนื้อหารายงานผู้ป่วย ประกอบด้วย

(๓.๑) อาการสำคัญ

(๓.๒) ประวัติทางการแพทย์ และ ประวัติทางทันตกรรม

(๓.๓) การตรวจและสิ่งที่ตรวจพบ (ระบุ)

(๓.๓.๑) การตรวจภายนอกช่องปาก (extraoral examination)

(๓.๓.๒) การตรวจภายในช่องปาก (intraoral examination)

(๓.๓.๓) การตรวจโดยภาพรังสี (radiographic examination)

(๓.๓.๔) การตรวจเพิ่มเติมทางห้องปฏิบัติการ (ถ้ามี)

(๓.๔) การวินิจฉัยและการวินิจฉัยแยกโรค

(๓.๕) ความคาดหวังของผู้ป่วย

(๓.๖) การวางแผนการรักษาและทางเลือกของการรักษา

(๓.๗) การพยากรณ์โรค

(๓.๘) การรักษา (กรณีผู้ป่วยเด็ก ให้ระบุพฤติกรรมของผู้ป่วย และวิธีที่ใช้ในการปรับ

พฤติกรรม)

(๓.๙) การประเมินผลการรักษา และการติดตามการรักษาที่เหมาะสม

(๓.๑๐) การวิจารณ์การรักษาและผลการรักษา

(๓.๑๑) สรุปรูป

(๓.๑๒) เอกสารอ้างอิง โดยใช้ระบบ Vancouver

(๓.๑๓) รูปภาพที่บรรจุในรายงานผู้ป่วยเป็นรูปภาพก่อนและหลังการรักษาพร้อมทั้งรูปภาพระหว่างการรักษาและการติดตามผล ตามความจำเป็น โดยระบุหมายเลขรูปภาพ และจัดไว้ในตำแหน่งที่เหมาะสม ให้สอดคล้องกับเนื้อหา ประกอบด้วย

(๓.๑๓.๑) ภาพถ่ายภายนอกช่องปาก

(๓.๑๓.๒) ภาพถ่ายภายในช่องปาก

(๓.๑๓.๓) ภาพถ่ายแบบจำลองฟัน

(๓.๑๓.๔) ภาพรังสี

(๓.๑๔) ภาคผนวก ประกอบด้วย

(๓.๑๔.๑) แบบบันทึกทางปริทันต์ (periodontal chart)

(๓.๑๔.๒) ใบออกแบบฟันเทียมบางส่วนถอดได้ (removable partial denture design)(ถ้ามี)

(๓.๑๔.๑๓) สำเนาเวชระเบียน (ลงลายมือชื่อรับรองสำเนาทุกหน้า)

ข้อ ๒๔ ผู้ยื่นคำขออุทธรณ์สามารถนำใ้รายงานผู้ป่วยรายที่อยู่ในระหว่างการศึกษากลยุทธ์ฝึกอบรมแต่ต้องไม่เป็นรายงานผู้ป่วยที่ใช้สอบเพื่อการสำเร็จการศึกษา และมีการลงนามรับรองจากผู้อำนวยการหลักสูตรฝึกอบรมของสถาบันนั้นๆ

ส่วนที่ ๓

ภาพถ่าย

ข้อ ๒๕ ภาพถ่ายประกอบด้วย

(๑) ภาพถ่ายภายนอกช่องปาก ประกอบด้วย ภาพถ่ายใบหน้าด้านตรง ภาพถ่ายใบหน้าด้านข้าง

(๒) ภาพถ่ายภายในช่องปากประกอบด้วย ๕ ภาพ ดังนี้ ภาพถ่ายขณะสบฟันด้านหน้า ภาพถ่ายขณะสบฟันด้านข้าง(ขวา) ภาพถ่ายขณะสบฟันด้านข้าง(ซ้าย) ภาพถ่ายด้านบดเคี้ยวฟันบน ภาพถ่ายด้านบดเคี้ยวฟันล่าง ภาพถ่ายด้านเพดานฟันบนด้านขวา ภาพถ่ายด้านเพดานฟันบนด้านซ้าย ภาพถ่ายด้านลิ้นฟันล่างด้านขวา ภาพถ่ายด้านลิ้นฟันล่างด้านซ้าย

กรณีการใส่ฟันเทียม ควรมีภาพที่ผู้ป่วยใส่ฟันเทียมด้วย

(๓) ภาพถ่ายแบบจำลองฟันประกอบด้วย ๕ ภาพ ดังนี้ ภาพถ่ายขณะสบฟันด้านหน้า ภาพถ่ายขณะสบฟันด้านข้าง(ขวา) ภาพถ่ายขณะสบฟันด้านข้าง(ซ้าย) ภาพถ่ายด้านบดเคี้ยวฟันบน ภาพถ่ายด้านบดเคี้ยวฟันล่าง

กรณีผู้ป่วยเด็ก อนุโลมส่งภาพถ่ายในช่องปากและแบบจำลองฟันเฉพาะหลังการรักษาได้ ยกเว้นผู้ป่วยจัดฟัน

ส่วนที่ ๔

ภาพรังสี

ข้อ ๒๖ ภาพรังสีต้องเป็นภาพรังสีต้นฉบับของผู้ป่วยทั้ง ๓ รายๆละ ๑ ชุด โดยเป็นภาพรังสีที่เหมาะสมทั้งก่อนการรักษา ระหว่างการรักษา (ตามความจำเป็น) หลังการรักษา และการติดตามผล (ตามความจำเป็น) ตาม Guideline ซึ่งตีพิมพ์ใน Pediatric Dentistry 2005-2006 ; 27 (7 Suppl) : 185-6 หรือ www.ada.org ทั้งนี้ควรมีภาพรังสีชนิด panoramic ก่อนและหลังการรักษาในกรณีจำเป็น

ส่วนที่ ๕

หลักฐานประกอบอื่น ๆ

ข้อ ๒๗ หลักฐานประกอบอื่นๆ ได้แก่ แบบจำลองฟัน ทั้งก่อนการรักษา และหลังการรักษา ของผู้ป่วย ทั้ง ๓ ราย (ระบุ ชื่อ นามสกุล ของผู้ป่วย หมายเลขลำดับที่รายงาน และ วันเดือน ปี ที่พิมพ์ปาก) กรณีผู้ป่วย เด็ก อนุโลมส่งแบบ จำลองฟันเฉพาะหลังการรักษาได้

ข้อ ๒๘ สรุปหลักฐานที่ต้องส่งให้คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ สาขาทันตกรรมทั่วไป (ตาม ตารางในภาคผนวก ๔) รวมผู้ป่วยทั้ง ๓ ราย บรรจุในกล่องมิดชิด ๑ กล่อง ข้างกล่องระบุรายละเอียดดังนี้

สาขาทันตกรรมทั่วไป
วันเดือนปีที่สอบ
ชื่อ – สกุล ผู้สมัครสอบ

ข้อ ๒๙ ภายหลังจากเสร็จสิ้นการสอบและภายหลังการประกาศผลการสอบของทันตแพทยสภา ผู้ยื่นคำ ขอรุขบัตร/อนุมัติบัตรสามารถรับแบบจำลองฟัน ภาพเคลื่อนไหวจริงหรือภาพถ่ายดิจิทัล และภาพรังสีคลื่นได้ ยกเว้นรายงานผู้ป่วย

ส่วนที่ ๖

การนำเสนอรายงานผู้ป่วย

ข้อ ๓๐ การนำเสนอรายงานผู้ป่วย ใช้เวลาไม่เกิน ๒๐ นาที โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม เช่น พาวเวอร์พอยท์ (Power points) เป็นต้น มีขอบเขตเนื้อหาตามรายงานผู้ป่วยรายที่ ๑ ภาพประกอบมีรายละเอียดที่ ชัดเจน

หมวด ๗

เกณฑ์การประเมิน และ เกณฑ์การตัดสินผลการสอบผ่าน

ส่วนที่ ๑

เกณฑ์การประเมิน

ข้อ ๓๑ ผู้ที่จะได้รับอนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรสาขาทันตกรรมทั่วไปจะต้องสอบผ่านทั้งการสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย ใช้เกณฑ์การตัดสินตามข้อ ๑๕ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วย หลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๕๕

ส่วนที่ ๒

เกณฑ์การตัดสินผลการสอบผ่าน

ข้อ ๓๒ เกณฑ์การตัดสินผลการสอบผ่าน ผู้ที่จะได้รับอนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรจะต้องสอบผ่านทั้งการสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย โดยถือคะแนนร้อยละ ๗๕ เป็นเกณฑ์ตัดสินของแต่ละการสอบ ผู้ที่สอบไม่ผ่านไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งในการสอบ ๒ ส่วนนี้ ผู้ยื่นคำขอจะต้องยื่นคำขอสอบใหม่พร้อมชำระค่าสมัครสอบตามประกาศของราชวิทยาลัย

ข้อ ๓๓ ผลการสอบผ่านข้อเขียน หรือ การสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย ให้เก็บสะสมไว้ได้ในระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ประกาศผลการสอบของทันตแพทยสภา

หมวด ๘

การสอบเพื่ออนุมัติบัตรของผู้มีคุณสมบัติตามข้อบังคับฯทันตแพทยสภา

พ.ศ. ๒๕๕๕ (ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔)

ข้อ ๓๔ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและการฝึกอบรมเพื่อวุฒิบัตรผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตร ตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลัก เกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้ยกเว้นการสอบข้อเขียน โดยให้สอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วยและผู้มีคุณสมบัติตาม ข้อ ๑๔ แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลัก เกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้เสนอแฟ้มผลงานของทันตแพทย์ในสาขาทันตกรรมทั่วไป

(๑) การสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย ผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรต้องส่งรายงานและนำเสนอผู้ป่วย ๑ ราย

(๑.๑) รายงานผู้ป่วย

(๑.๑.๑) ต้องเป็นการรักษาแบบทันตกรรมพร้อมมูล

(๑.๑.๒) ต้องมีการรักษาทันตกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อย ๒ สาขา

(๑.๑.๓) ต้องเป็นรายงานผู้ป่วยซึ่งผู้ยื่นคำขออนุมัติบัตรเป็นผู้ดูแลรักษาเองตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ และอยู่ในระยะคงสภาพ ก่อนส่งรายงานผู้ป่วย

(๑.๒) การสอบปากเปล่าและการนำเสนอรายงานผู้ป่วย กำหนดเวลาการนำเสนอรายงานผู้ป่วยไม่เกิน ๒๐ นาทีโดยต่อเนื่อง และการสอบความรู้และประสบการณ์ในสาขาทันตกรรมทั่วไปและสาขาที่เกี่ยวข้องประมาณ ๔๐ นาที รวมระยะเวลาทั้งหมดไม่เกิน ๑ ชั่วโมง

(๑.๓) ขอบเขตเนื้อหาในการสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย เป็นการสอบความรู้ ความคิดเห็น ประสิทธิภาพ การแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ ได้ถูกต้องเหมาะสม เป็นเนื้อหาความรู้วิชาการสาขาทันตกรรมทั่วไปและสาขาที่เกี่ยวข้องที่กำหนดตามหมวด ๕ และหมวด ๖ แห่งระเบียบนี้

(๒) แฟ้มผลงานของทันตแพทย์ในสาขาทันตกรรมทั่วไปตามภาคผนวก ๗

ข้อ ๑๕ เกณฑ์การประเมิน และเกณฑ์การตัดสินผลการสอบ

(๑) การสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย คะแนนร้อยละ ๗๐

(๒) เพิ่มผลงานของทันตแพทย์ในสาขาทันตกรรมทั่วไปตามภาคผนวก ๗ คะแนนร้อยละ ๓๐

(๓) เกณฑ์การตัดสินผลการสอบผ่าน ถือเป็นร้อยละ ๗๕ ของคะแนนรวมของการสอบปากเปล่า และรายงานผู้ป่วย และเพิ่มผลงานของทันตแพทย์ในสาขาทันตกรรมทั่วไป

ข้อ ๑๖ การยื่นคำขออนุมัติบัตรของผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๓ และ ข้อ ๑๔ แห่งข้อบังคับทันตแพทย์สภาว่า ด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. ๒๕๕๕ จะต้องสอบเพื่อรับอนุมัติบัตรให้แล้วเสร็จภายใน ๕ ปี นับตั้งแต่ข้อบังคับฯ ทันตแพทย์สภาพ.ศ. ๒๕๕๕ มีผลบังคับใช้

หมวด ๕

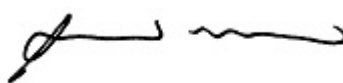
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๗ ผู้ที่สอบผ่านข้อเขียนตามระเบียบราชวิทยาลัยแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร เพื่อเป็นผู้ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง) สามารถใช้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบในหมวด ๖ ขอบเขตเนื้อหาในการสอบปากเปล่าและรายงานผู้ป่วย พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง)

ข้อ ๑๘ ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อวุฒิบัตรสาขาทันตกรรมทั่วไปก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๖ สามารถใช้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบตามระเบียบราชวิทยาลัยแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบเพื่ออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร เพื่อเป็นผู้ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง)

ทั้งนี้ให้ใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวภายในระยะเวลา ๕ ปี นับตั้งแต่ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์(พิเศษ)ทันตแพทย์ ไพศาล กังวลกิจ)

ประธานราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย

(ภาคผนวก ๑)

ขอบเขตเนื้อหาการสอบข้อเขียน

๑. หมวดความรู้ทั่วไปและความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม

๑.๑ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานหรือวิชาทางวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

๑.๑.๑ ชีวสถิติ

การวิเคราะห์สถิติแนวใหม่ขั้นพื้นฐานและ การใช้สถิติในการสรุปผลจากข้อมูลที่รวบรวมมาจากการสำรวจและห้องปฏิบัติการ โดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทางทันตกรรม เนื้อหาครอบคลุม

- การแจกแจงความน่าจะเป็น
- การแจกแจงเชิงสุ่ม
- การประเมินค่าช่วงความเชื่อมั่น
- การอนุมานเชิงสถิติแบบอิงพารามิเตอร์และไม่อิงพารามิเตอร์
- การวิเคราะห์แยกประเภท
- การวิเคราะห์ความแปรปรวน
- การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการถดถอยพหุคูณ

๑.๑.๒ ระเบียบวิธีวิจัยทางทันตแพทยศาสตร์

- ระเบียบวิธีการวิจัยชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ในทางทันตแพทยศาสตร์
- การวางแผนการวิจัย
- การค้นหาข้อมูลทางวิชาการด้วยเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์
- การวิเคราะห์และวิพากษ์บทความทางวิทยาศาสตร์
- การใช้เหตุผลในการดำเนินการวิจัย และสรุปผลการวิจัย
- การกำหนดหัวข้อและปัญหาการวิจัย
- การพิจารณาและการควบคุมอคติและตัวกวนในการวิจัย
- ข้อพึงพิจารณาเฉพาะของตัวแปรของการศึกษาวิจัยทางทันตแพทยศาสตร์
- การควบคุมคุณภาพของข้อมูล
- การประมวลข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติและด้วยคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมในการศึกษาทางทันตแพทยศาสตร์
- การเขียนและการพิจารณาโครงร่างการวิจัย
- ข้อพิจารณาจริยธรรมในการวิจัย
- มารยาทของนักวิจัย
- การนำเสนอผลงานวิจัยในรูปแบบต่างๆรวมทั้งตัวอย่างและวิธีการวิจัยที่ใช้เฉพาะในการศึกษาทางทันตแพทยศาสตร์แต่ละสาขา

๑.๑.๓ ชีววิทยาช่องปาก

- โครงสร้าง การเจริญและการพัฒนา หน้าที่ความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน และที่ เกี่ยวข้องกับอวัยวะในระบบอื่น ๆ ของเนื้อเยื่อชนิดต่าง ๆ ในช่องปาก ซึ่งได้แก่ mineralized tissue เยื่อช่องปาก อวัยวะปริทันต์ ต่อมน้ำลายทั้งในสภาพปกติและที่เป็นโรค รวมทั้งระบบจุลชีพในช่องปาก

- ความเข้าใจในโรคต่าง ๆ ที่เกิดในช่องปากที่พบได้บ่อยในประชากร โดยเน้นปัจจัยและกลไกการเกิดโรค การตรวจวินิจฉัย การรักษาและการป้องกันโรค รวมถึงกลไกทางชีววิทยาระดับเซลล์ที่เกิดขึ้นอันเป็นผลจากการรักษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในขบวนการพื้นฐานของเซลล์หรืออวัยวะต่างๆ หรือลักษณะอาการที่เป็นผลตามของการรักษาอันจะนำไปสู่การรักษาและการควบคุมโรคเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑.๔ ชีววิทยาศาสตร์การแพทย์

- การประยุกต์ความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ (Basic Medical Science) ที่มีความสำคัญทางคลินิก

- การนำหลักการสำคัญๆทางวิทยาศาสตร์การ แพทย์มาใช้อธิบายกระบวนการทางคลินิก คือ การตรวจวินิจฉัยโรค การวางแผนในการรักษา การรักษา การประเมินผลการรักษา การคาดการณ์ผลการรักษา การแก้ไขผลการแทรกซ้อนจากการรักษาอย่างมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

๑.๑.๕ ระบาดวิทยา (โรคในช่องปาก)

- ธรรมชาติของการเกิดโรค ปัญหาสุขภาพ ปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเกิดโรคและการเปลี่ยนแปลงในภาวะสุขภาพของประชากร

- หลักการและวิธีการทางระบาดในการพรรณนาถึงลักษณะการเกิด การกระจายของโรค

- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดโรคและการศึกษาแบบทดลองเพื่อยืนยันปัจจัยที่เป็นสาเหตุ

- การสืบสวนหาสาเหตุเพื่อการป้องกันและการควบคุมโรค วิธีต่างๆในการควบคุมโรค

ตลอดจนการเฝ้าระวังโรค

๑.๒ กฎหมายวิชาชีพ เจตคติและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม

- ความรู้กฎหมายวิชาชีพ เจตคติและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันต กรรม ตามพระราช บัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗

- ข้อบังคับทันตแพทยสภา ระเบียบทันตแพทยสภาและหรือระเบียบราชวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง

๒. หมวดความรู้วิชาการในสาขาทันตกรรมทั่วไปและสาขาที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ พฤติกรรมศาสตร์และสุขศึกษา

- ความคิดพื้นฐานทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและการบริการด้านสุขภาพ

- ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานะภาพทางสุขภาพ

- ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรทางด้านสุขภาพอนามัย
- การศึกษาเกี่ยวกับความต้องการ พฤติกรรมการแสดงออกและขบวนการแก้ปัญหาซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการ การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม
- การประยุกต์ใช้ความรู้ทางพฤติกรรมศาสตร์และสุขศึกษาเพื่อการแก้ไขปัญหาในการบริการทางทันตกรรมเพื่อให้การบริการเป็นที่พอใจและมีประสิทธิภาพ

๒.๒ ทันตกรรมป้องกันในคลินิก

- ปรัชญา แนวคิดและหลักการดำเนินงานทันตกรรมป้องกัน รวมทั้งความหมาย ขอบเขต โดยอาศัย แนวคิดในการดูแลทันตสุขภาพแบบองค์รวม
- การประยุกต์ทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์ของบุคคลและชุมชน
- แนวคิดการดูแลทันตสุขภาพตนเอง
- มาตรการส่งเสริมป้องกันทันตสุขภาพในระดับบุคคลและชุมชน
- การดำเนินงานทันตกรรมป้องกันประเภทต่างๆ
- ทันตกรรมป้องกันในคลินิก

๒.๓ ทันตกรรมพร้อมมูล (Comprehensive Dentistry)

- การจัดบริการทางทันตกรรมที่จำเป็นแก่ผู้ป่วยแต่ละรายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ในทุกสาขาวิชา การตรวจวินิจฉัยอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ การมุ่งใจเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกัน โดยเน้นการดำรงรักษาไว้ซึ่งสภาวะการมีทันตสุขภาพที่สมบูรณ์ การมีแผนการรักษาที่ครอบคลุมในทุกด้าน ซึ่งผู้ป่วยยอมรับและพร้อมที่จะเป็นไปตามความประสงค์ของผู้ป่วย และ ผู้ป่วยมีความเข้าใจในแผนการรักษา นั้นๆด้วย กระบวนการรักษาจะ ต้องผสมผสานและสอดคล้องกับข้อจำกัดทางการแพทย์ สภาวะจิตใจและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ป่วยนั้นๆเพื่อการดำรงรักษาสภาวะของการมีสุขภาพดีคงอยู่ตลอดไป

๒.๔ ทันตกรรมขั้นสูง และ ทันตกรรมโรงพยาบาล (Advanced Dentistry and Hospital Dentistry)

๒.๔.๑ วินิจฉัยโรคช่องปากและเภสัชวิทยาทางทันตกรรม

- การซักประวัติผู้ป่วย การตรวจภายในช่องปากและภายนอกช่องปากอย่างละเอียด
- สาเหตุ กลไกการเกิดพยาธิสภาพของโรคในช่องปาก ทั้งเฉพาะที่และเกี่ยว ข้องกับระบบต่าง ๆ ของร่างกาย การวินิจฉัยแยกโรค วินิจฉัย โรค การวางแผนการรักษา การส่งต่อและประสานงานกับบุคลากรทางการแพทย์
- การบำบัดรอยโรคในช่องปากที่พบบ่อยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคที่เกี่ยวข้องกับความเจ็บปวดภายในช่องปาก ความผิดปกติของระบบภูมิคุ้มกัน รอยโรคก่อนเกิดมะเร็ง รวมทั้งการติดเชื้อในช่องปากและอื่น ๆ
- กลไกการออกฤทธิ์ของยาในกลุ่มต่าง ๆ การเสริมฤทธิ์และการต้านฤทธิ์ของยาที่รักษาโรกระบบต่าง ๆ กับยาที่ใช้ในทางทันตกรรม เพื่อการเลือกใช้ยาของทันตแพทย์ได้อย่างเหมาะสมและมี

ประสิทธิภาพ การศึกษาถึงยาชนิดใหม่ ๆ ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้การเลือกใช้ยาเป็นไปอย่างมีเหตุ มีผล และเหมาะสม กับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันอยู่เสมอ

๒.๔.๒ ทันตกรรมสำหรับเด็ก และ ทันตกรรมจัดฟัน

- การพัฒนาการของเด็ก จิตวิทยาของเด็ก การจัดการพฤติกรรมของเด็กให้ยินยอมรับการรักษาทางทันตกรรม

- พัฒนาการของฟัน

- หลักการทันตกรรมป้องกัน

- การตรวจวินิจฉัย การวางแผนการรักษาบำบัดรักษาทันตกรรมเด็ก

- การบูรณะฟันและการรักษาประสาทฟันเด็ก

- การจัดการกับฟันและเนื้อเยื่อรองรับที่ได้รับอันตรายจากอุบัติเหตุ

- การจัดการกับช่องว่างระหว่างฟันเพื่อป้องกันการเคลื่อนของฟัน

- การพัฒนาระบบการสบฟัน การบดเคี้ยว ลักษณะการสบฟัน โครงสร้างของใบหน้าหลัก

ทั่วไปในการเคลื่อนฟันเพื่อการรักษาทางทันตกรรมจัดฟัน

- การตรวจวินิจฉัย วิเคราะห์และวางแผนการรักษาทางทันตกรรมจัดฟัน เบื้องต้นได้แก่

ทันตกรรมจัดฟันป้องกัน การรักษาทางทันตกรรมจัดฟันระยะเริ่มแรกเมื่อพบความผิดปกติ จำแนกและเลือกผู้ป่วยเพื่อการรักษาในการสบฟันผิดปกติซึ่งอยู่ในขอบเขต การเคลื่อนฟันเฉพาะตำแหน่ง โดยเครื่องมือถอดได้ หรือส่งต่อได้อย่างเหมาะสม

- การรักษาเบื้องต้นและฉุกเฉิน โดยเพดานปลอม(obturator) ในเด็กแรกเกิดที่ปากแหว่ง

และเพดานโหว่

๒.๔.๓ ทันตกรรมอนุรักษ์ และ ทันตกรรมประดิษฐ์

- การเกิดฟันผุ

- วัสดุที่เกี่ยวข้องกับการบูรณะฟันชนิดต่าง ๆ

- วิธีการบูรณะฟันด้วยอมัลกัมและวัสดุที่มีสีคล้ายฟัน

- การทำ inlay, onlay

- วิธีเพิ่มการยึดเกาะของวัสดุอุดฟัน

- ลักษณะของโพรงประสาทฟัน พยาธิสภาพของโรคของเนื้อเยื่อประสาทฟันและเนื้อเยื่อ

รอบปลายรากฟัน

- หลักการและกระบวนการของเอ็นโดดอนต์บำบัดในฟันสภาวะต่าง ๆ

- โครงสร้างของอวัยวะปริทันต์ สภาวะของพยาธิวิทยาและจุลกายวิภาคของโรคปริทันต์

- การตรวจวินิจฉัยโรคปริทันต์

- การแนะนำการรักษาสุขภาพในช่องปาก

- การรักษาโรคปริทันต์ด้วยวิธีพื้นฐาน การแก้ไขภัยอันตรายจากการสบฟันที่ผิดปกติ การทำเฟือกฟันชั่วคราว และการทำศัลย์ปริทันต์บางวิธี การแก้ไขปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างโรคปริทันต์กับงานทันตกรรมบำบัดสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง การฟื้นฟูการทำหน้าที่ของฟันและอวัยวะปริทันต์กลับสู่สภาพปกติ
- การใส่ฟันเทียมชนิดต่างๆ ได้แก่ ฟันเทียมบางส่วนแบบติดแน่น ฟันเทียมบางส่วนแบบถอดได้ การใส่ฟันปลอมทั้งปากคร่อมบนเหงือกหรือบนฟันธรรมชาติบางซี่ (overdenture)
- การครอบฟันบนฟันธรรมชาติที่บูรณะแล้ว
- การส่งต่อผู้ป่วยเพื่อรับการรักษาต่อที่เหมาะสม

๒.๔.๔ ศัลยศาสตร์ช่องปาก และ ทันตกรรมโรงพยาบาล (Oral Surgery และ Hospital

Dentistry)

- หลักการในการตรวจวินิจฉัย วางแผนการรักษา และการใช้ยาในงานศัลยกรรมช่องปาก
- การดูแลผู้ป่วยทั้งก่อนและหลังการผ่าตัด ตลอดจนการเขียนใบสั่งการต่างๆ ในโรงพยาบาล โดยมุ่งเน้นเนื้อหาในผู้ป่วยที่มีโรคทางระบบ การติดเชื้อจากฟัน เนื้องอกในช่องปากชนิดไม่ร้ายแรง
- การรักษาถุงน้ำที่มีขนาดเล็ก การผ่าตัดเกี่ยวกับฟันและกระดูกรองรับรากฟัน (dentoalveolar surgery) การผ่าตัดเพื่อใส่ฟันปลอม การตัดชิ้นเนื้อส่งตรวจ
- การประเมินสภาพผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุ และทำการรักษากระดูกขากรรไกรหักโดยวิธีปิด (closed method) ก่อนการส่งต่อ
- ปัญหาแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการทำงานศัลยกรรมช่องปาก
- ภาวะฉุกเฉินทางอายุรกรรมที่อาจพบได้ในคลินิกทันตกรรม การตรวจวินิจฉัยอาการและอาการแสดงต่างๆ ของสภาวะฉุกเฉินต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในคลินิกทันตกรรม มีทักษะในการกู้ชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้นเคยในการแก้ไขสภาวะฉุกเฉินต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยสุขุมรอบคอบ สามารถวางแผนการต่างๆ เพื่อป้องกันการเกิดสภาวะฉุกเฉินที่อาจเป็นผลจากการจัดบริการทางทันตกรรมได้อย่างแท้จริง
- การส่งต่อผู้ป่วยเพื่อการรักษาที่เหมาะสม

๒.๔.๕ การดูแลรักษาทางทันตกรรมในกลุ่มผู้ป่วยพิเศษ

๒.๔.๕.๑ ทันตกรรมในผู้ป่วยโรคที่มีโรคทางระบบ

- โรคระบบต่างๆ ที่มีผลต่อกระบวนการบริการทางทันตกรรม ในด้านต่างๆ โดยมุ่งเน้นหนักในการตรวจวินิจฉัย เพื่อให้ทราบถึงการเกิดโรค สถานภาพการเจ็บป่วย เพื่อป้องกันปัญหาแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้นจากการให้บริการทางทันตกรรม
- การจัดการบริการทางทันตกรรมที่เหมาะสมกับสภาวะการณ์นั้นๆ โดยรวมถึงการขอคำปรึกษาและการส่งต่อผู้ป่วยที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสุขภาพโดยรวมของผู้ป่วยเป็นสำคัญ

๒.๔.๕.๒ ทันตกรรมในผู้สูงอายุ

ทันตสุขภาพ

- การเปลี่ยนแปลงต่างๆทางร่างกาย จิตใจและสมองของผู้สูงอายุที่มีผลกระทบต่อ

- โรคทางระบบที่พบในผู้สูงอายุ

- เกสัชวิทยาของยาที่ใช้ในผู้สูงอายุที่มีผลต่อทันตสุขภาพ

- การวางแผนการรักษาทางทันตกรรมแก่ผู้สูงอายุ โดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

ต่างๆ

- การรักษาทางทันตกรรมด้วยวัสดุและวิธีการที่เหมาะสม

๒.๔.๕.๑ ทันตกรรมในผู้พิการ

- ความพิการประเภทต่างๆที่เกี่ยวข้องกับทันตกรรม

- เกสัชวิทยาของยาที่ใช้ในกลุ่มนี้ที่มีผลต่อทันตสุขภาพ

- การวางแผนการรักษาทางทันตกรรม

- การรักษาทางทันตกรรมด้วยวัสดุและวิธีการที่เหมาะสม

(ภาคผนวก ๒)

แบบปก

รายงานผู้ป่วย

เพื่อการสอบ ..... (วุฒิบัตร/อนุมัติบัตร: ระบุ)

สาขาทันตกรรมทั่วไป

(ชื่อ-นามสกุล ผู้สมัครสอบ)

(วัน เดือน ปี ที่สมัครสอบ)

ผู้ป่วยทันตกรรมพร้อมมูล รายที่ ..... (ระบุ ๑ หรือ ๒ หรือ ๓)

ประกอบด้วยงานทันตกรรม สาขา

.....
.....
.....
.....

(ระบุเฉพาะสาขาตามเกณฑ์ความรู้ความชำนาญในการบำบัดรักษาทางทันตกรรมสาขาต่างๆที่กำหนดใน
หมวดที่ ๖ ส่วนที่ ๑ ข้อ ๒๑ (๒.๔))

(ภาคผนวก ๓)

แบบสรุปรงานแสดงความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง ในผู้ปวยรายที่.....

ระบุงานตามหมวด ที่ ๖ ส่วนที่ ๑ ข้อ ๒๑ (๒.๔)	ตำแหน่ง / ชี้พื้น	เลขที่หน้า ในรายงาน	สำหรับกรรมการ ตรวจสอบ	
			ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				

ลงชื่อ ..... กรรมการ

วัน.....เดือน.....พ.ศ. ....

(ภาคผนวก ๔)

แบบฟอร์มสรุปการส่งหลักฐานประกอบรายงานผู้ป่วย

ชื่อ-นามสกุลผู้สมัครสอบ.....

ลำดับ	หลักฐาน	รายชื่อ ๑ (จำนวน)	รายชื่อ ๒ (จำนวน)	รายชื่อ ๓ (จำนวน)
๑	รายงานผู้ป่วยพร้อมเวช ระเบียน			
๒	ภาพเคลื่อนไหวหรือไฟล์ ภาพถ่ายดิจิทัลหรือ ภาพถ่าย			
	-ก่อนการรักษา			
	-ระหว่างการรักษา (ถ้ามี)			
	-หลังการรักษา			
	-ติดตามผล			
๓	แบบจำลองฟัน			
	-ก่อนการรักษา			
	-ระหว่างการรักษา (ถ้ามี)			
	-หลังการรักษา			
	-ติดตามผล			
๔	ภาพรังสี			
	Periapical			
	-ก่อนการรักษา			
	-ระหว่างการรักษา (ถ้ามี)			
	-หลังการรักษา			
	-ติดตามผล			
	Panoramic			
	-ก่อนการรักษา			
	-ระหว่างการรักษา (ถ้ามี)			

	-หลังการรักษา			
	-ติดตามผล			
๕	อื่นๆ(ถ้ามี)			

หมายเหตุ ภาพรังสีรอบปลายราก (periapical film) หลังการรักษา ที่พึงมี เช่น การทำ space closure การบูรณะฟัน Class II ใต้เหงือก การทำ single crown หรือ crown and bridge หรืองานอื่นๆที่จำเป็น เป็นต้น

.....ผู้ส่งหลักฐาน
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....ผู้ตรวจหลักฐาน
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ภาคผนวก ๕)

ความรู้ความสามารถที่พึงประสงค์ของทันตแพทย์สาขาทันตกรรมทั่วไป

ทันตแพทย์สาขาทันตกรรมทั่วไป มีบทบาทหลักคือ การให้การบริบาลสุขภาพช่องปากแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน ตามแนวความคิดการบริการแบบพร้อมมูล (comprehensive care) ซึ่งเน้นความรับผิดชอบต่อการรักษาพยาบาลของการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นต่ออวัยวะต่าง ๆ ของช่องปาก และส่วนที่เกี่ยวข้อง การสร้างเสริมสุขภาพและทันตสุขภาพ การป้องกันโรคของช่องปากและอวัยวะที่เกี่ยวข้อง และการฟื้นฟูสุขภาพช่องปากอย่างต่อเนื่อง (continuity) ด้วยแนวคิดแบบองค์รวม (holistic concept) ซึ่งพิจารณาทั้งสุขภาพกาย จิตใจ รวมถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม ของบุคคล ครอบครัว และชุมชน การให้การบริบาลสุขภาพช่องปากนี้ ประกอบด้วยกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ การป้องกันโรค การให้สุขศึกษาและทันตสุขศึกษา การค้นหาการเจ็บป่วยที่ซ่อนเร้น การวินิจฉัยเริ่มแรก การประเมิน ผล การทดสอบสมมุติฐาน การรักษาทั้งในกรณีเริ่มแรก ฉุกเฉินและเรื้อรัง การฟื้นฟูสภาพ การบริบาลนี้จะต้องคำนึงถึงการสร้างสัมพันธภาพระหว่างทันตแพทย์กับผู้ป่วย (rapport) ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ แบบองค์รวม ทันตแพทย์สาขาทันตกรรมทั่วไปจะเป็นแกนของการบริบาลทาง ทันต กรรมร่วมกับทันตแพทย์สาขาอื่น ๆ แพทย์สาขาที่เกี่ยวข้อง และทันตบุคลากรอื่น ๆ เพื่อประสานให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชนที่รับผิดชอบ โดยจะต้องมีเจตคติ และความรู้ความสามารถ ดังนี้

๑. ทักษะคิด พฤติกรรม และจริยธรรม ที่เหมาะสมในการประกอบวิชาชีพ มีความภูมิใจในวิชาชีพ
๒. มีความรู้พื้นฐานทางทันตแพทยศาสตร์ ระบาดวิทยา การสาธารณสุข รวมถึงความรู้สาขาอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอในการให้การบริบาลสุขภาพช่องปากแก่ประชาชนทุกกลุ่มอายุ ทั้งในด้านการรักษา การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพ
๓. สามารถทำตามหลักการและบทบาทของทันตแพทย์สาขาทันต กรรมทั่วไป โดยการบริบาลจะต้องตระหนักถึงปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่
  - เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ สิ่งแวดล้อม
  - กลุ่มอายุต่าง ๆ ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกัน
  - การให้การบริการที่มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า
๔. เข้าใจ และมีทักษะในกระบวนการให้คำปรึกษา (counseling process) การวินิจฉัยและการตัดสินใจทางคลินิก ซึ่งประกอบด้วย
  - ความรู้ความเข้าใจผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพช่องปากต่อบุคคล ครอบครัวและชุมชน รวมทั้งเข้าใจหลักการ แนวคิดด้านสุขภาพช่องปาก การเจ็บป่วย โรค คุณภาพชีวิต และการบริบาลสุขภาพช่องปาก
  - ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของครอบครัวในการให้การบริบาลสุขภาพช่องปาก
  - สามารถใช้ทักษะการติดต่อสื่อสาร และกระบวนการสร้างสัมพันธ ภาพกับผู้ป่วยและครอบครัวได้อย่างเหมาะสม

- มีทักษะในการเลือกใช้วิธีการ / เทคนิคการตรวจร่างกายโดยเฉพาะช่องปาก และอวัยวะที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกระบวนการวินิจฉัยอื่น ได้อย่างเหมาะสม

- สามารถบริหารจัดการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพช่องปาก และอวัยวะที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับลักษณะบุคคล และครอบครัว

- สามารถให้บริการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกัน โรคของช่องปากและอวัยวะที่เกี่ยวข้องแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน

- สามารถกระตุ้น และสนับสนุนให้บุคคล และครอบครัวรับผิดชอบต่อวิถีชีวิตและพฤติกรรมของตนเอง

๕. เห็นความสำคัญ และสามารถบันทึกรายงานข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วยและครอบครัว การวินิจฉัยโรคและการดูแลรักษาตามระบบรหัสสากล หรือระบบที่เป็นที่รับรองของวิชาชีพ

๖. ความพร้อม และสามารถบริหารจัดการให้มีการบริการที่ดี มีลักษณะเป็นการบริการเบ็ดเสร็จ หรือพร้อมมูล ต่อเนื่อง โดยรวม การป้องกัน และส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสภาพ ที่ต่อเนื่องระยะยาว สามารถผสมผสานประสานงาน เชื่อมต่อการบริการกับบุคลากรสาธารณสุขอื่น ๆ หรือส่งต่อให้บุคลากรผู้เชี่ยวชาญแขนงอื่น ได้อย่างเหมาะสม โดยเคารพความคิดเห็นและการตัดสินใจของผู้อื่น มีความเอาใจใส่ต่อสวัสดิการของผู้ป่วยนอกเหนือจากการวินิจฉัยโรคและการรักษาโรค

๗. มีความเข้าใจในระบบบริการสาธารณสุข และการสร้างหลักประกันสุขภาพช่องปากให้แก่ประชาชน และสามารถนิเทศ สนับสนุนการบริหารสุขภาพช่องปากขั้นต้นที่ให้บริการโดยบุคลากรอื่น ได้อย่างเหมาะสม

๘. สามารถดำเนินการวิจัยทางทันตกรรม และทันตสาธารณสุขได้

๙. สามารถประเมินตนเอง และศึกษาด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีวิจารณญาณในการกลั่นกรองข้อมูลที่ได้รับ

๑๐. สามารถประเมินและพัฒนาคุณภาพการบริการ ได้อย่างเหมาะสม

(ภาคผนวกที่ ๖)

การเรียกชื่อฟันด้วยระบบเลขสองตัว (Two-digit System หรือ FDI Tooth Numbering System) เป็นระบบที่พัฒนาโดยสหพันธ์ทันตแพทยนานาชาติ (FDI World Dental Federation) เป็นระบบที่ทันตแพทย์รู้จักและใช้กันแพร่หลายระบบนี้ประกอบด้วยเลขอารบิกสองตัว เลขตัวแรกแสดงกลุ่มของฟัน (quadrant) เลขตัวที่สองแสดงลำดับของฟันเมื่อนับจากกึ่งกลาง

ฟันถาวร

Upper right quadrant								Upper left quadrant							
18	17	16	15	14	13	12	11	21	22	23	24	25	26	27	28
48	47	46	45	44	43	42	41	31	32	33	34	35	36	37	38
Lower right quadrant								Lower left quadrant							

ฟันน้ำนม

Upper right quadrant					Upper left quadrant				
55	54	53	52	51	61	62	63	64	65
75	74	73	72	71	81	82	83	84	85
Lower right quadrant					Lower left quadrant				

วิธีเขียน ใช้คำว่า “ฟัน” นำหน้าสัญลักษณ์เลขสองตัวโดยไม่มีเครื่องหมาย # การใช้เครื่องหมาย # เป็นการเขียนชื่อฟันด้วยระบบเรียงตัวเลข (Universal Numbering System) หรืออาจใช้คำว่า “ฟันซี่” นำหน้าสัญลักษณ์เลขสองตัวก็ได้

ตัวอย่าง ฟันเขี้ยวถาวรบนขวา เขียนดังนี้ ฟัน 13 หรือ ฟันซี่ 13

(ภาคผนวกที่ ๗)

เพิ่มผลงานของทันตแพทย์ในสาขาทันตกรรมทั่วไป

ทพ./ทพญ. ....ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี).....

อายุ ..... ปี เลขที่ใบประกอบโรคศิลปะ/เลขที่ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม.....

ประวัติการศึกษา

ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. .... สถาบัน.....

.....

การศึกษาหลังปริญญาฯ

ปี พ.ศ. ชื่อปริญญา สาขาวิชา สถาบัน

.....

.....

.....

ประสบการณ์

การสอน / การฝึกอบรม / การปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมทั่วไป มาเป็นระยะเวลา.....ปี

ประวัติการทำงาน

ปี พ.ศ. ตำแหน่ง หน่วยงาน ความรับผิดชอบหลัก

.....

.....

.....

.....

.หมายเหตุ กรณีเป็นอาจารย์พิเศษต้องมีหนังสือรับรองจากสถาบันฝึกอบรม

แฟ้มผลงานของทันตแพทย์ในสาขาทันตกรรมทั่วไป

ประกอบด้วย

(๑) งานวิชาการ งานวิจัย การนำเสนอผลงานวิชาการในสาขาทันตกรรมทั่วไป ๓๐ คะแนน

ผู้นำเสนอต้องแสดงให้เห็นถึงกิจกรรมหรือผลงานทางวิชาการสาขาทันตกรรมทั่วไป เช่น งานวิจัย บทความวิชาการ ตำรา การนำเสนอผลงานวิชาการ (ให้กรอกข้อมูลในตาราง สามารถเพิ่มตารางต่อไปในรูปแบบเดียวกัน โดยเรียงลำดับจากผลงานล่าสุดก่อน และแนบเอกสารประกอบ)

ปี พ.ศ. ที่ทำกิจกรรม	ชื่องานวิจัยหรือบทความวิชาการ ชื่อผลงานที่นำเสนอ
ข้อมูลสำคัญเพื่อความเข้าใจโดยย่อ	

ฯลฯ

(๒) การปฏิบัติงานบริการที่สอดคล้องกับสาขาทันตกรรมทั่วไป ๓๐ คะแนน

ผู้นำเสนอต้องแสดงให้เห็นถึงการนำความรู้และทักษะในสาขาทันตกรรมทั่วไป ไปใช้ในการปฏิบัติงานบริการแก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ

(ให้กรอกข้อมูลเรียงลำดับจากสถานที่ปฏิบัติงานล่าสุดก่อน)

ชื่อสถานที่ปฏิบัติงาน.....ช่วงปี พ.ศ. ....ถึง.....

ลักษณะงานที่ทำ .....

.....

.....

ปริมาณชั่วโมงเฉลี่ยสัปดาห์.....จำนวนผู้ป่วยเฉลี่ยสัปดาห์.....

บุคคลอ้างอิง*.....

(* หมายถึง บุคคลที่สามารถรับรองการทำงานของท่าน ณ สถานที่นี้)

ฯลฯ

(๓) บทบาทผู้นำในวิชาชีพในสาขาทันตกรรมทั่วไป ๑๐ คะแนน

ผู้นำเสนอต้องแสดงให้เห็นถึงผลงานการมีส่วนร่วม ในฐานะผู้นำในวิชาชีพในสาขา ทันตกรรมทั่วไป

(ให้กรอกข้อมูลในตาราง สามารถเพิ่มตารางต่อไปในรูปแบบเดียวกัน โดยเรียงลำดับจากผลงานล่าสุดก่อน)

ปี พ.ศ.ที่ดำรงตำแหน่ง	ตำแหน่ง และชื่อหน่วยงาน องค์กรที่ดำรงตำแหน่ง
บทบาทหน้าที่และผลงาน	

ฯลฯ

(๔) การพัฒนาความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการในสาขาทันตกรรมทั่วไป ๒๐ คะแนน

ผู้นำเสนอต้องแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาความรู้หรือทักษะหลังจบการศึกษาหลังปริญญา หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการในสาขาทันตกรรมทั่วไป เช่น เป็นวิทยากรให้ชมรม สมาคมวิชาชีพต่างๆร่วมสัมมนาหรือประชุมวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

(ให้กรอกข้อมูลในตาราง โดยให้เรียงลำดับกิจกรรมที่ท่านเป็นวิทยากร นำการสัมมนาขึ้นก่อน เรียงลำดับจากกิจกรรมล่าสุด และแนบเอกสารรับรองหน่วยกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง หรือเอกสารประกอบ)

วันเดือนปี	ชื่องานประชุม/ สัมมนา/กิจกรรม	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ	บทบาทของท่าน (วิทยากร/ประธาน session/ผู้ดำเนิน รายการ/ผู้เข้า ประชุม)

๗๓๗

(๕) งานจิตอาสา ๑๐ คะแนน

เช่น เป็นวิทยากรให้ความรู้กับประชาชน เขียนบทความวิชาการด้านสุขภาพเพื่อประชาชน ให้บริการทันตกรรมผ่านองค์กรการกุศล หรือองค์กรสาธารณะต่างๆ

(ให้กรอกข้อมูลในตาราง และเรียงลำดับจากกิจกรรมล่าสุดก่อน และแนบเอกสารประกอบ)

วันเดือนปี	กิจกรรม และชื่อหน่วยงาน องค์กรที่ทำกิจกรรม	บทบาทของท่าน

๗๓๗

ข้าพเจ้า ทพ.ทพญ..... ขอรับรองว่าข้อมูลที่นำเสนอใน
แฟ้มผลงานฉบับนี้ทั้งหมดของข้าพเจ้าเป็นความจริงและข้าพเจ้ายินยอมให้คณะ อนุกรรมการสอบสาขาทัน
ตกรรมทั่วไปสามารถสอบถามหรือขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ตามสมควร

ลงนาม .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.....